

Sud Bosne i Hercegovine

Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 2 K 035494 20 Kv 3
Sarajevo, 04.06.2020. godine

Sud Bosne i Hercegovine, u vanraspravnom vijeću sastavljenom od sudije

као
članova vijeća, u krivičnom predmetu protiv osumnjičenih Fadila Novalića i drugih, zbog postojanja osnovane sumnje da su počinili krivično djelo Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 249. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH) i dr., odlučujući o žalbi Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T20 0 KTO 0018837 20 od 03.06.2020. godine, izjavljenoj protiv rješenja Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 2 K 035494 20 Krn10 od 31.05.2020 godine, u skladu s članom 321. stavovi 2. i 3. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP BiH), dana 04.06.2020. godine, donio je sljedeće:

R J E Š E N J E

Djelimično se uvažava žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T20 0 KTO 0018837 20 od 03.06.2020. godine, izjavljena protiv rješenja Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 2 K 035494 20 Krn10 od 31.05.2020 godine, **te se navedeno rješenje preinačava na način, da se:**

I

Osumnjičenim Fadilu Novaliću, Fahrudinu Solaku i Fikretu Hodžiću zabranjuje međusobno kontaktiranje na bilo koji način, te kontaktiranje sa svjedocima Tužilaštva Bosne i Hercegovine u ovom krivičnom predmetu, uključujući i približavanje istima na udaljenosti od 50 metara, te svaki kontakt i razgovor o predmetu sa bilo kojom osobom osim sa braniocima.

II

Osumnjičeni Fadil Novalić, u cilju redovnog obavljanja funkcije na kojoj se nalazi, izuzetno može komunicirati sa svjedocima Tužilaštva Bosne i Hercegovine i drugim osobama na udaljenosti i manjoj od 50 metara ali mu se zabranjuje da sa tim osobama razgovara o ovom predmetu. O svakom takvom kontaktu dužan je prethodno obavijestiti postupajućeg tužioca.

III

U preostalom dijelu žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine se **odbija** i rješenje Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 2 K 035494 20 Krn10 od 31.05.2020 godine, **se potvrđuje**.

Obrazloženje

Rješenjem Suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud) broj: S1 2 K 035494 20 Krn10 od 31.05.2020 godine, odbijen je prijedlog Tužilaštva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Tužilaštvo) broj: T20 0 KTO 0018837 20 od 29.05.2020. godine za određivanje mjere pritvora prema osumnjičenim Fadilu Novaliću, Fahrudinu Solaku i Fikretu Hodžiću, te je istovremeno prema navedenim osumnjičenim određena mjera zabrane sastajanja sa određenim osobama iz člana 126.a stav 1. tačka c) ZKP BiH, na način da se osumnjičenima zabranjuje sastajanje i kontaktiranje na bilo koji način sa drugim osumnjičenim licima u ovom krivičnom postupku, kao i kontaktiranje na bilo koji način sa svjedocima Tužilaštva u vezi ovog krivičnog predmeta.

Protiv navedenog rješenja Tužilaštvo je žalbu izjavilo zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da krivično vijeće Suda osporeno rješenje preinači i donese rješenje kojim se prema osumnjičenima Fadilu Novaliću, Fahrudinu Solaku i Fikretu Hodžiću određuje mjera pritvora iz zakonskih razloga propisanih članom 132. stav 1. tačke b) i d) ZKP BiH.

U uvodnom dijelu obrazloženja izjavljene žalbe Tužilaštvo je istaklo kako istu, kroz zakonom propisane razloge, temelji na potrebi dosljednog provođenja načela jednakosti građana pred zakonom, te nezavisnosti i nepristrasnosti u odlučivanju, a sve u cilju ispunjavanja obaveze nadležnih organa državne vlasti da kroz rad pravosudnih tijela u sistemu pravosuđa osiguraju i provedu sistem zaštite svih građana od diskriminacije. U vezi sa navedenim, Tužilaštvo se u obrazloženju predmetne žalbe pozvalo na pravo na pravično suđenje, te princip nediskriminacije, koje kao ustavne principe uživaju sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine, uz napomenu da i ZKP BiH, iako ne eksplicitno, u osnovi propisuje nediskriminaciju svih lica u Bosni i Hercegovini u odnosu na jednak tretman u krivičnom postupku. Takođe, Tužilaštvo je u obrazloženju žalbe izrazilo stav kako osporeno rješenje u cjelosti onemogućava sprovođenje efikasne i neometane istrage u predmetu, što za posljedicu može imati povredu principa zakonitosti.

Pobijajući prvostepeno rješenje, Tužilaštvo je najprije istaklo kako je istim utvrđeno postojanje osnovane sumnje da su osumnjičeni počinili krivična djela, činjenično opisana u dispozitivu prijedloga Tužilaštva za određivanje mjere pritvora, te se u nastavku obrazloženja osvrnulo na posebne pritvorske razloge.

Glede posebnog pritvorskog razloga iz člana 132. stav 1. tačka b) ZKP BiH, Tužilaštvo je osporilo zaključak pobijanog rješenja kojim, uprkos utvrđenom postojanju okolnosti koje ukazuju da bi osumnjičeni mogli ometati krivični postupak uticajem na svjedoke i

druga lica, Sud nije prihvatio postojanje osnovane bojazni da će osumnjičeni boravkom na slobodi uništiti, sakriti, izmijeniti ili krivotvoriti dokaze ili tragove važne za krivični postupak, odnosno, da koluzijska opasnost nije tolikog intenziteta da bi opravdala izricanje mjere pritvora. Nasuprot pobijanom zaključku, Tužilaštvo je stava da upravo zaštita istrage, obim i složenost iste, kao i, kako Tužilaštvo tvrdi, već ostvaren uticaj sve trojice osumnjičenih na istragu putem ostvarenog uticaja na svjedoke, saučesnike i prikrivače, kao i već ostvareno uništavanje, sakrivanje i krivotvorenje dokaza i tragova važnih za krivični postupak, a što je u dosadašnjem toku postupka, prema tvrdnji Tužilaštva, dokazano kako subjektivnim tako i objektivnim dokazima, predstavljaju okolnosti naročite prirode koje opravdavaju isključivo izricanje mjere pritvora, kao jedine efikasne mjere osiguranja neometanog vođenja krivičnog postupka. Iz obrazloženja izjavljene žalbe nadalje proizlazi kako je pomenuti zaključak prvostepenog suda suprotan dosljednoj praksi Suda, potvrđenoj kroz praksu Apelacionog odjeljenja Suda, a samim tim i neosnovano privilegirajući u odnosu na osumnjičene u ovom predmetu.

Nadalje, Tužilaštvo je istaklo kako su pojedini svjedoci, koji su saslušani u dosadašnjem toku istrage, dali nepotpune iskaze ili iskaze sadržajno u koliziji sa materijalnim dokazima, te da je Tužilaštvo upravo nakon stečenog iskustva usljed opstrukcija i ometanja istrage u njenoj početnoj fazi, saslušanje ključnih svjedoka inkriminisanih radnji izvršilaca prolongiralo do odluke po podnesenom prijedlogu, osnovano očekujući odluku kojom će se istraga adekvatno zaštititi u skladu sa odredbama ZKP BiH.

Tužilaštvo je nadalje u žalbi istaklo kako ZKP BiH kao osnov za izricanje mjere pritvora propisuje samo postojanje opravdane bojazni da bi do nedozvoljenog uticaja moglo doći, a da je Tužilaštvo svoj prijedlog za izricanje mjere pritvora prema osumnjičenim temeljilo na već ostvarenom uticaju na tok krivičnog postupka i to kroz sve ostvarene oblike uticaja, ističući da svrha zaštite istrage u takvom slučaju nije više otklanjanje potencijalne opasnosti od uticaja, već sprječavanje daljnjeg nezakonitog uticaja, te da upravo intenzitet opravdane bojazni i naročitih okolnosti, koji je u konkretnom, kako Tužilaštvo navodi, utvrđen, nalaže imperativno izricanje mjere pritvora.

S tim u vezi, Tužilaštvo je istaklo kako je potvrda da se izrečenim mjerama ne može ostvariti svrha sprječavanja ometanja krivičnog postupka, uslijedila već drugog dana od donošenja pobijanog rješenja, kada je osumnjičeni Fadil Novalić došao na radno mjesto, što je zabilježeno od strane medija, gdje je u provjeri medijskih navoda od strane istražitelja Tužilaštva zatečen u prisustvu nenaslušanih svjedoka, što je i konstatovano službenom zabilješkom Tužilaštva od 01.06.2020. godine.

Žalbom su kao paušalni osporeni i navodi pobijanog rješenja u kojima se neprihvatanje postojanja osnovane bojazni pravda najavljenim predstojećim istražnim radnjama, poput vještačenja, finansijske istrage i sl., sa obrazloženjem da se u konkretnom radi upravo o dokazima materijalne prirode koje osumnjičeni u specifičnosti krivičnih djela koja im se stavljaju na teret, uz mjere izrečene u osporenom rješenju i činjenicu da su

samo njima poznati drugi neidentifikovani pripadnici grupe na slobodi, mogu uništiti, sakriti ili izmijeniti, kao što su to i prethodno činili.

U osvrtu na izrečene mjere zabrane, Tužilaštvo je istaklo kako izricanjem istih prvostepeni Sud nije odredio bilo kakav sistem njihove provodivosti i efikasnosti, te da kao takve predstavljaju samo formalno upozorenje osumnjičenim licima, kojim je istovremeno data prilika da vrijeme boravka na slobodi iskoriste u nedovršenim kontinuiranim aktivnostima njenog ometanja. Nadalje, Tužilaštvo je istaklo da je sud izrekao mjere zabrane sastajanja sa određenim licima, ali da je u dijelu odluke o tim mjerama izostavio donijeti odluku o zabrani približavanja tim licima na određenu udaljenost, a kako je to propisano odredbom člana 126. stav 4., što, prema mišljenju Tužilaštva, izreku rješenja čini nerazumljivim, pa kao takvo isto nije provodivo.

Tužilaštvo je osporilo i odluku Suda u dijelu u kojem je odbijen prijedlog Tužilaštva za određivanje mjere pritvora iz člana 132. stav 1. tačka d) ZKP BiH, obrazlažući navedeni stav nepravilnom ocjenom materijalne dokumentacije, kao i okolnosti pod kojim je izvršeno krivično djelo, a naročito posljedica koje su iz istog nastale, čime je, prema mišljenju optužbe, pogrešno utvrđeno činjenično stanje. U vezi navedenog, Tužilaštvo se pozvalo na praksu Evropskog Suda za ljudska prava koji je zauzeo stajalište da Sud u pogledu postojanja ili nepostojanja narušavanja javnog reda i mira mora u svakom predmetu prije svega cijeniti: način izvršenja krivičnog djela, ličnost počinioca, povezanost počinioca prema društvu, kao i položaj počinioca krivičnog djela u odnosu na građane konkretne države, analizom kojih elemenata se, prema mišljenju optužbe, nesumnjivo dolazi do zaključka da dokazi u ovom predmetu potkrjepljuju stav Evropskog Suda.

U konačnici, Tužilaštvo je istaklo da slijedom naprijed iznesenih navoda, a naročito kada se u obzir uzme praksa Ustavnog Suda Bosne i Hercegovine, jasno proizlazi da se u konkretnom slučaju radi o izuzetno teškom krivičnom djelu, gdje su osumnjičeni svoj lični interes postavili ispred interesa građana Bosne i Hercegovine, a posebno imajući u vidu da se osnovano sumnja da osumnjičeni odluke nisu donosili u smijeru i duhu zaštite sigurnosti građana Bosne i Hercegovine, već upravo suprotno, u cilju sticanja protivpravne imovinske koristi.

Odbrane osumnjičenih Fadila Novalića, Fahrudina Solaka i Fikreta Hodžića dostavile su odgovor na žalbu Tužilaštva ističući da je ista neosnovana te predlažući da se kao takva i odbije.

Žalba je djelimično osnovana.

Analizom pobijanog rješenja sa aspekta izloženih žalbenih prigovora, vijeće nalazi da su u istom sadržani jasni i valjani razlozi na kojima se temelji zaključak o postojanju okolnosti koje opravdavaju primjenu mjere zabrane sastajanja sa određenim osobama iz člana 126.a stav 1. tačka c) ZKP BiH, ali da je istovremeno navedena mjera

nepotpuna, te je vijeće djelimično uvažilo žalbu tužioca i preciziralo izrečene mjere zabrane, na način kako je navedeno u dispozitivu rješenja.

Razlozi za ovakvu odluku vijeća biće detaljno navedeni u nastavku.

Vijeće nalazi osnovanim žalbene navode Tužilaštva da je Sud pobijanim rješenjem učinio povredu odredbe člana 126.c stav 4. ZKP BiH, propuštajući da odredi razdaljinu ispod koje se osumnjičeni ne smiju približavati određenim licima, kao i što preciznije odredi krug lica sa kojim je osumnjičenim zabranjena komunikacija, a u cilju obezbjeđenja kvalitetnog okončanja istražnog postupka, iz kog razloga je žalbu Tužilaštva u ovom dijelu valjalo uvažiti i pobijano rješenje preinačiti na način kako je to određeno u dispozitivu rješenja. Što se tiče dozvoljene razdaljine između svjedoka i osumnjičenih, vijeće je tu razdaljinu odredilo na 50 metara uz izuzetak u odnosu na osumnjičenog Fadila Novalića, pa je ovom osumnjičenom izuzetno dozvoljen kontakt na manjoj razdaljini uz obavezu da ne razgovara o predmetu i da o svakom takvom kontaktu prethodno obavijesti postupajućeg tužioca. Dakle, vijeće je cijeno neophodnim odrediti i određen sistem kontrole nad poštovanjem izrečene mjere, te je u tom smislu, a cijeneći položaj osumnjičenog Novalića kao premijera Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, istom dozvolilo izuzetno komunikaciju sa određenim licima u slučaju kada je to neophodno u cilju obavljanja djelatnosti iz djelokruga poslova premijera ali uz istovremeno prethodno obavještenje Tužilaštva o potrebi obavljanja navedene komunikacije. Dodatno, u pogledu kontrole provodivosti izrečene mjere zabrane, vijeće polazi od pretpostavke da se mjere moraju poštovati a isto tako usljed nepoštivanja mjera zabrane, osumnjičenim se može odrediti pritvor. Osim toga, iz žalbe proizlazi da je Tužilaštvo u mogućnosti u toku istrage da u izvjesnoj mjeri kontroliše poštivanje mjera zabrane, što proističe iz činjenice da Tužilaštvo spominje u žalbi službenu zabilješku o kontaktiranju jednog od osumnjičenih sa pojedinim osobama (iako službena zabilješka, sačinjena od strane istražilaca Tužilaštva, a na koju se Tužilaštvo poziva u žalbi, nije dostavljena u sudski spis).

Nasuprot naprijed navedenom, vijeće je u preostalom dijelu žalbu Tužilaštva ocijenilo neosnovanom i potvrdilo pobijano rješenje.

Naime, kada su u pitanju okolnosti koje opravdavaju određivanje mjera zabrane iz člana 126a. stav 1. tačka c) ZKP BiH, vijeće smatra da je prvostepeni Sud pravilno cijeno da, u konkretnom slučaju, pored osumnjičenih lica, postoje i druge osobe, njima poznate, za koje postoji sumnja da su takođe učestvovala u počinjenju predmetnih krivičnih djela, a koje se nalaze na slobodi i predmet su istrage u ovom predmetu. Identitet ovih osoba, kao i identitet svjedoka, koji imaju saznanja o krivičnim djelima koja su osumnjičenim stavljena na teret, nije još uvijek poznat, a daljnjim provođenjem istrage iste tek treba otkriti i saslušati. Nadalje, iz navoda Tužilaštva i dostavljenih dokaza očito je da se u konkretnom slučaju radi o složenom predmetu u kojem se istražne radnje i dalje intenzivno provode, što upućuje na zaključak da u proteklom

periodu, Tužilaštvo objektivno nije bilo u mogućnosti da kompletira istragu protiv osumnjičenih.

Dakle, iz svih navedenih razloga, pobijanim rješenjem je ispravno zaključeno da postoji opasnost da bi osumnjičeni, stupanjem u međusobni kontakt kao i kontakt sa ostalim osumnjičenim (koji zasigurno postoje s obzirom da se osnovano sumnja da se radi o krivičnim djelima u čijim izvršenjima je učestvovalo više osoba) mogli ometati istragu na način da se dogovoraju u vezi iznošenja činjenica koje utiču na njihovu krivičnu odgovornost u ovom predmetu, odnosno da utiču i na druga lica koja su učestvovala u izvršenju krivičnih djela. Upravo navedene okolnosti, kao i međusobno poznanstvo između pojedinih osumnjičenih, te činjenica da potencijalni saučesnici i svjedoci tek trebaju da budu pronađeni i ispitani, u svojoj ukupnosti čine okolnosti koje u ovom trenutku opravdavaju određivanje mjera zabrane iz člana 126. stav 1. tačka c) ZKP BiH, a sve u cilju neometanog i efikasnog sprovođenja istrage, kako je to pravilno zaključio prvostepeni sud.

Ispitujući prigovore tužioca, a u kontekstu prethodno navedenog, kojima je apostrofirano da su u konkretnom slučaju ispunjeni uslovi za određivanje pritvora po osnovu člana 132. stav 1. tačka b) ZKP BiH prema osumnjičenima, vijeće nalazi da je prvostepeni sud ispravno konstatovao da okolnosti koje je tužilac naveo u prijedlogu za određivanja mjere pritvora ukazuju na postojanje osnovane bojazni da bi osumnjičeni mogli ometati krivični postupak utjecajem na svjedoke i saučesnike, ali i da je navedenu bojazan, moguće otkloniti primjenom mjera zabrane kako je to i navedeno u pobijanoj odluci.

Razmatrajući prigovor Tužilaštva, a koji se tiče određenih radnji preduzetih od strane osumnjičenih u ranijem periodu, i koje se osnovano mogu okarakterisati kao radnje usmjerene u cilju sprečavanja dokazivanja inkriminišućih radnji, vijeće nije moglo zanemariti činjenicu da su navedene radnje preduzete u vrijeme kada isti nisu imali status osumnjičenih lica u ovom krivičnom postupku niti bilo kakva konkretna saznanja o istražnim radnjama osim medijskih navoda o određenim sumnjivim radnjama u vezi sa nabavkom respiratora iz NR Kine. U vezi s tim, a saglasno stavu sudije za prethodni postupak, navedene postupke osumnjičenih bilo bi pretenciozno stavljati kao osnovni argument u prilog opravdanosti izricanju mjere pritvora kao najstrožije mjere obezbjeđenja uspješnog vođenja krivičnog postupka.

Vijeće nije našlo osnovanim ni prigovore Tužilaštva da bi osumnjičeni boravkom na slobodi mogli uništiti sakriti, izmjeniti ili krivotvoriti dokaze ili tragove važne za predmetni krivični postupak, budući da iz stanja spisa te prijedloga za određivanje pritvora proizlazi da je Tužilaštvo u prethodnom periodu izuzelo materijalnu dokumentaciju relevantnu za konkretnu istragu i ista se nalazi u postupku vještačenja zbog čega vijeće cijeni da osumnjičeni ne mogu uticati na tok tog vještačenja, niti na dokumentaciju koja je očigledno izuzeta. Ovo posebno ukoliko se ima u vidu da

Tužilaštvo ni u prijedlogu ni u žalbi ne navodi koja dokumentacija i u čijem posjedu se ista eventualno nalazi a koju bi osumnjičeni mogli uništiti. Nasuprot tome, određivanje pritvora osumnjičenim, u cilju onemogućavanja uništenja dokumentacije do koje bi Tužilaštvo slučajno moglo doći u narednom periodu, vodilo bi apsolutnoj proizvoljnosti određivanja mjere pritvora po ovom osnovu.

Konačno, prilikom donošenja odluke valjalo je imati u vidu i vremenski kontekst, kako se to osnovano sumnja, preduzimanja inkriminiranih radnji od strane osumnjičenih, i vremena prijedloga za određivanje mjere pritvora. U vezi s tim, vijeće cijeni da je od momenta preduzimanja, a kako se osnovano sumnja, inkriminiranih radnji osumnjičenih, odnosno marta mjeseca 2020. godine do 30. maja 2020. godine kao vremena podnošenja prijedloga za određivanje mjere pritvora, protekao značajn vremenski period koji je zasigurno uticao na slabljenje okolnosti koje bi opravdale određivanje mjere pritvora zbog koluzijske opasnosti. Nesporno je da pritvorski razlozi nisu okolnosti stalne prirode, već su podložne promjenama, odnosno mogu s vremenom slabiti ili čak prestati postojati, s obzirom da se takve okolnosti temelje na aktuelno postojećim, ali varijabilnim okolnostima. U vezi s tim, upravo je na Sudu obaveza procjene intenziteta egzistiranja ovih okolnosti kako u trenutku razmatranja prijedloga za izricanje mjere pritvora tako i opravdanosti njegovog produženja. Slijedom navedenog, i po ocijeni ovog vijeća, okolnosti koje su postojale na samom početku preduzimanja istražnih radnji u konkretnoj krivičnopravnoj stvari znatno su slabije u vrijeme podnošenja prijedloga što je u konačnom i opredijelilo Sud da osumnjičenim izrekne mjeru zabrane.

U vezi navoda Tužilaštva i pozivanja na stavove zauzete u drugim sudskim odlukama te poređenjem konkretnog predmeta sa drugim predmetima, vijeće podsjeća da domaće zakonodavstvo ne počiva na precedentnom pravu, da sudovi nisu vezani drugim odlukama ali ih u svakom slučaju imaju u vidu, i da Sud u svakom konkretnom slučaju razmatra i cijeni relevantne okolnosti, specifične za svaki krivični postupak.

Žalbene navode Tužilaštva da je Sud pogrešno utvrdio činjenično stanje prilikom procjene postojanja posebnih okolnosti koje bi opravdale izricanje mjere pritvora iz zakonskih razloga propisanih odredbom člana 132. stav 1. tačka d) ZKP BiH, vijeće nalazi neosnovanim.

Analizom sadržaja žalbenih navoda iznesenih u tom pravcu proizlazi da bi posebni pritvorski razlog iz člana 132. stav 1. tačka d) ZKP BiH mogao postojati skoro pa isključivo na osnovu načina i prirode izvršenja predmetnog krivičnog djela, kako se to osnovano sumnja, te njegovog objektiviziranja temeljem postojanja vanrednih okolnosti, bez da se konkretizuju svi drugi potrebni uslovi iz ove zakonske odredbe.

Nesporno je da su u konkretnom slučaju ispunjeni objektivni uslovi primjene odredbe člana 132. stav 1. tačka d) ZKP BiH, ali suprotno tvrdnjama Tužilaštva, vanrednu okolnost ne može predstavljati sam inkriminirajući događaj sa njegovim posljedicama,

kao ni (okončano) vanredno stanje odnosno stanje prirodne nesreće u državi uzrokovano virusom COVID-19, bez realnih naznaka na osnovu kojih bi se moglo zaključiti da bi puštanje osumnjičenih na slobodu moglo predstavljati realnu opasnost po javni red, odnosno bez konkretnih argumenata koji se tiču osumnjičenih lica osim činjenice da isti obnašaju funkciju premijera (Novalić) odnosno direktora (Solak). Dakle, za primjenu navedenog člana ZKP BiH i određivanje pritvora po ovom pritvorskom osnovu neophodno je individualizovati subjektivne okolnosti koje bi potkrijepile ispunjenost objektivnih uslova primjene posebnog pritvorskog razloga, a što bi tek onda činilo valjan i zakonit osnov za ograničavanje osumnjičenih u njihovim pravima i slobodama.

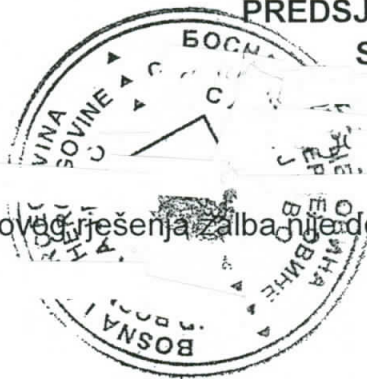
Nasuprot navedenom, Tužilaštvo u prijedlogu za određivanje pritvora osumnjičenim a potom i u samoj žalbi nastavlja sa objektivizacijom primjene ove mjere obezbjeđenja prisustva, pa istu zasniva isključivo na načinu izvršenja krivičnog djela, kako se to osnovano sumnja, što dovodi u vezu sa nespornom činjenicom vanrednih okolnosti koje su vladale u državi, pri čemu propušta da ukaže na konkretne činjenice koje bi navedeno dovele u vezu na način da se učini izvjesnim, navodno realno očekivano narušavanje javnog reda ukoliko bi se osumnjičeni našli na slobodi. U vezi s tim, vijeće podsjeća i na praksu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine (Ustavni sud BiH) i stavove iznijete u predmetu broj AP-3512/15. U tom pogledu Ustavni sud BiH je ukazao da izostanak konkretnih dokaza i jasnih razloga da će zaista i doći do narušavanja javnog reda ukoliko lice bude pušteno iz pritvora, vodi ka povredi prava na zakonit pritvor zagarantovan članom 5. stav 1.c. EKLJP. Nadalje, Ustavni sud BiH je istakao i da je rizik od narušavanja javnog reda jedan od najosjetljivijih razloga za procjenu je li odbijanje puštanja pritvorenika na slobodu osnovano ili ne, te da samo postojanje pretpostavke i apstraktno navođenje da bi puštanje na slobodu lica moglo dovesti do stvarne prijetnje narušavanju javnog reda nije dovoljno, već da se moraju navesti konkretne okolnosti koje kao takve nesumnjivo ukazuju na to da će do toga i doći (vidi Evropski sud, odluka od 14. septembra 2009. godine u predmetu: Makarov protiv Rusije, aplikacija broj 15217/07).¹

Dakle, nalazeći da Tužilaštvo nije navelo valjane i konkretne razloge koji bi predstavljali „vanredne okolnosti“ i konkretizovanu stvarnu prijetnju narušavanju javnog reda za slučaj puštanja osumnjičenih na slobodu, žalbu Tužilaštva valjalo je odbiti u ovom dijelu, a odluku sudije za prethodni postupak potvrditi.

¹ U vezi s naprijed navedenim, Ustavni sud podsjeća na vlastitu praksu zauzetu u odluci broj AP-2930/15 (vidi Ustavni sud, Odluka broj AP 2930/15 od 16. septembra 2015. godine, st. 72. i 73, dostupna na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba) u kojoj je upravo na osnovu prakse Evropskog suda za ljudska prava utvrdio kršenje prava apelantata na ličnu slobodu i sigurnost u kontekstu postojanja posebnog pritvorskog razloga iz člana 146. stav 1. tačka d) ZKP-a. Ustavni sud je u citiranoj odluci, između ostalog, istakao da su: "Redovni sudovi, pri određivanju i produženju pritvora apelantima iz zakonskog razloga propisanog odredbom člana 146. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, u smislu stavova Evropskog suda postupali sa apstraktnog i formalističkog stanovišta, pri čemu su propustili da navedu konkretne okolnosti koje opravdavaju zaključak tog suda da će puštanje apelantata na slobodu rezultirati stvarnom prijetnjom narušavanju javnog reda u smislu odredaba člana 146. stav 1. tačka d) ZKPFBiH".

Slijedom navedenog, vijeće je odlučilo kao u dispozitivu rješenja.

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA**

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja žalba nije dozvoljena.